

A tiszta-eszlári ügy. Tizenketedik nap.

Nyiregyháza, 1883. jul. 4. Miután a kívül történtek szoros összefüggésben állanak a tárgyalási teremben történetekkel s maga az esemény és a közhangulat mintegy kiegészítik egymást: lehetetlen ez utóbbit kihagynunk a rajzok keretéből.

Nagy és figyelmes közönség volt jelen, mely kitartotta a nagy hőseget is. Gräff főispán, Zichy Nándor és Géza grófok, Onodi, Handl, Verhovay képviselők, Zoltán alispán stb. ép úgy kitartó hallgatók mint a hírlapírók. Azon hír, mintha Rotschildék a magyar pénzügyért zsidó mozgalmak elharapódzásának esetére a zsidó-hitel megvonásával fenyegettek volna, itt nagy reszszent keltett. Kezdenek beszélni a t. dobi fejtelten hulláról s a Király-Telken állítólag eltemetett fejről; azt hiszik, hogy ezek lettek volna a szegény Eszter temetői s hogy az öngyilkos Bot kir. alügyész halálát a hulla elszakadása miatti lelkiismeretes fordulás vitte volna sirba s hogy végiratának e kitétele: „A hivatalos titkot nem árultam el” — erre a hullára vonatkozik.

A mai ülésen, melyen a Hersko hullamánipulációját látott utajások kihallgatása s kikérdezése véget ért; a szegény Matejt maga mintegy 3 óráig faggatták. Mennyire igazak lehet a kis Scharfnak, és ennek a tutajoknak, midőn anyai okos ember alig-alig tud valami jelentéktelen ellenmondásba keverni egy gyermekét és egy egygyű parasztot! Eötvös ugyan meg nem helyezte vád alá a publikumot, de maga magán, védőtársain és a közvérdlön s az összes felmentő tanukon márcsaknem elkövette ezt a remítőséget, a mennyiben Matejnél bünténynek jeletette ki, midőn ez a Huszton felvett vizsgálati jegyzőkönyvet hamisnak deklarálta s kijelenté, hogy a M.-Szigeten se jól írja az őt kihallgatott hatóság, hogy őt s társait Nyiregyháza megkínózták volna. Pedig úgy látjuk épen a nyiregyházi tárgyalásokból, hogy ily csekélység megegyedhető a bíróságokkal szemben P. o. mikor a Smilovics nevezetes levele felolvastatott, Eötvös így szól Smilovics Jankel uramhoz: — Magától írta ezt a levelet, vagy tanácsolta valaki?

Mintha csak azt mondta volna, hogy valja, hogy a vizsgálóbíró kényszerítette rá! Hersko — ki folyvást törülgette zsebkendőjével a homlokát, ennek két festéktől olyan lett mintegy komposz. Jó lett volna ráfogni, hogy Vay Gyurka csendbiztos verte olyan kekre. Azt azonban nem hallgathatjuk el, hogy a közvérdlő, bár a zsebkendője nem volt tisztább a Herskóéénál, ma... vitatkozott a védőkkel! Sok új alak jelen meg a régi jók helyett a tárgyaló teremben. Es e nap meg is érdemelte, hogy ott izadjak az ember a borzasztó hőségben, mert valóban nagy eredmények értek el. Az elnöki megnyitót után következett Matej Ignác folytatódás kihallgatása. Fridmann és vádló egyszerre beszélnek, érteni nem lehet. Fridmann aztán engedelmet kért a szólásra, vádló természetesen enged. Fridmann csak azt kéri, hogy a most következő tanukat különös felügyelet alá helyezze. Elnök: az intézkedés már megtéve.

Matej vádló kérdéseire felel: Smilovicsot nem látta kocsin. A hullá guzzsal volt a tutajhoz kötve, a tutaj alá, hogy ne lehessen látni. A guzs nem tunt fel neki, mert az olyan volt, a minőt a tutajok rendszeren használnak szoktak. Utközben megnézettek, hogy a hullá nem tunt-e el s erről a guzs épsege folytán győződtek meg, mert a hullát nem látták. Ilyenkor csak azt beszéltek neki, hogy nem szabad ezt seukinek tudni. Ezt senki nem hallotta, mert neki Herskó sugva mondogatta. Eszlár alól t. ladányi partra ment az Eszter ruháját vivő asszony; Herskó mondta, hogy az eszlári asszony s Smilovics küldte. Mikor a nő visszament, nem látta. Herskó mondta

tan, néma szendeséggel fejté le magáról fivére lazaz erővel ölélo karjait. Elfordult. — Minek is kerdekem, — folytató Ernő — nem tudhatod te azt! — En nem tudom, — viszonzá Berta hévvel, de mintha megbánta volna hévet, nyugodt lett, arcán ismet a szende pir terült el. — Nem, — mondá Ernő, a nélkül, hogy nővérére nézett volna. Nem! lángal, a kebel egész tüzevel rajongva szeretni. Nem! te azt nem tudhatod. Te anygal vagy és mit tudnak az anygalok a pokol kirajról, mert így szeretni pokoli kin s gyönyör egyszerre, ériühet e föld hatalmas ereje egy anygáit! Ok a menny lakói, a menny seidit öröme vonja őket egy tisztább legkörbe, udvöt csak ez ad nekik, hájos varázsszal ez árasztja el őket csupán. De ha az ember anygalnak véit alakban ördögöt szeret, ha tudja, látja, hogy vele csak kárhozatba jut és mégis százsor, ezerszer inkább a pokol örök kirajba sü yedni vele, sem mint nála lékül az ejet, a mennyet minden üdvével. Lásd Bertám, ez szerelem, vad, kárhozatos, pusztító, miként a tűz s ilyen az enyém. A mennyet megvetetted érte és ime a pokol gyötrelmében egyedül hagyott. — Igen, de csak egy pillantásába, egy mosolyba kerülne és... Oh, ha még egyszer, csak egyetlenegyszer borulna válamra, csak egyszer simitná el homlokom boruját! megcsókolnám kezében a gyilkot mely lekem reményét gyilkolta meg. De így, hasztalan vágy-nak prédája lenni, tudni, hogy kaczag lelkemben, tudni, hogy a kigyó hozzám simulva

neki, menjünk, öltöztessük fel a hullát, a ruhát a parton vették át, de a hullát a tutajon öltöztették fel. Estefelét levén, most már nem ismerhetné fel az asszonyt, mert a mint a ruhát tőle mintegy 20 ölnyre Herskónak átadta, rögtön megfordult s visszament a zsidó asszony. Mikor a hullát kivették, térdig erő ing volt rajta. Herskó ezt levette róla s a vizbe dobta; aztán kurta inget adott rá, erre szoknyát, nyakába nagykendőt, kezére kekes fekete kendőben festéket kötöttek, kezét Herskó összeszorította s aztán a vizbe ereszté. Matej a hona alatt két kezével tartá mintegy térd-deplő helyzetben a hullát, hogy öltöztethesse Herskó. A hulláról nem tudta akkor, fu volt-e vagy lány? Herskótól kérdezte, mi ez? Ez azt felelte, várj, majd megtudod. Matej a Herskótól kapott 56 frtból kettőt megtartott, a többit egy tokjait zsidónál tette le, hogy ha majd Szegedről visszajönnek, azt átvegye. Csütörtökön vették át ezt aztán Herskóval. Ő adta a pénzt a zsidó kezébe, három volt jelen, a zsidó neje elszaladt. Allitása mellett, hogy itt Nyiregyháza nem bántotta őt senki vallomása folytan, megmarad; állítja, hogy Herskót sem érinté senki; a máramarosi ellenbizonyítványt hamisnak nyilvánítja. A szigeti vizsgálóbíró előtt nem mondta, hogy itt bántották volna; ő azt mondta ott is, a mit itt.

Ez ügyben vádlottak egy napon voltak kihallgatva. Herskóhoz orvost is hívtak, egy kiütés volt a testén s erről azt állítá, hogy az itteni kínzás nyoma. V. dló új tanukat kér Szigetről. Fridmann hozzájárul s tanu ellen bünyvizsgálatot kér, Eötvös is járul ezekhez, Matejt hamis tanunak nyilvánítja. Elnök erre megjegzi, hogy csak azt mondhatni bünösnek, a kit a törvényszék ennek nyilvánít. Eötvös: Matej nemcsak a hamis tanuságban, hanem a hullacsempészethen is részes, ezért kéri, hogy a tanuk közül kivétssek s a vádlottak közé tessek, Vogel Amzel szabad labrá helyezést szeretné. Vádló: nem fogalja el az indítványt. Elnök: a törvényszék határozni fog. Ezután Heumann veszi jelentéktelen, épen azért kínzó kérdéseivel faggatás alá Matejt. Egy óra hosszáig beszélte el a tolmács által, hogy mikor szökték a tutajt usztatni a vizen.

Majd Eötvös Károly faggatja Matejt: tanu személyesen jelen volt a szekrenczei előjáróság előtt s ott is azt mondta, a mit itt. A faszállítás ügyében hívták fel; két zsidótól volt követelése; így vittek oda a zsidók szekeret, örvényes közeg nem hivta. Ott is azt mondta, a mit itt. Lokre Nyiregyháziól mindnyájukat egy pandur és egy hajdu kíserte hajnalhasadtakor. Elnök figyelmeztette Eötvöst, hogy ezt már öt gyved egymásután kérdezte, ne töltsek ilyenekkel az időt. Matej ismétli vallomását. Valja továbbá, hogy őt Nyiregyháza, midőn a jarásbírósg útjan behivatott, az orosz esperesnél szállásolták be; ott nem ízet, hanem dolgozik, mikor ideje van. Mikor valamit vesz, kimegy a városba is. Eötvös Sregéret s Hilmant kéri beidéztetni tanuul. Ujlag indítványozza, hogy Matejt tartóztassák le azonnal. Matej állítja, hogy Hersko lepálinkázta előbb, mint hogy a hullasztatáshoz fogtak volna; így akkor ital volt benne. Funtak veszedelmes tant állit fel: hogy lehet az, hogy jutaimat várt és fogadott el, mikor ily jó hiszemmel, oiy jó dolgot követett el? Hiszen csak bünös cselekményert adnak jutalmat. (Ezt nem a vádlónak és védőknek mondta, hanem az igazat vallo Matejnek.) Hersko azt valja, azért, hogy csak azért hagyom Matejjel vissza az 54 frtot, hogy ez el ne iga.

Majd Fridman vette elő ügyesavarárd kérdéseivel hosszas időn át, de Matej vallomásától el nem tért. Elnök levelet mutat be, amit Smilovics tan, néma szendeséggel fejté le magáról fivére lazaz erővel ölélo karjait. Elfordult. — Minek is kerdekem, — folytató Ernő — nem tudhatod te azt! — En nem tudom, — viszonzá Berta hévvel, de mintha megbánta volna hévet, nyugodt lett, arcán ismet a szende pir terült el. — Nem, — mondá Ernő, a nélkül, hogy nővérére nézett volna. Nem! lángal, a kebel egész tüzevel rajongva szeretni. Nem! te azt nem tudhatod. Te anygal vagy és mit tudnak az anygalok a pokol kirajról, mert így szeretni pokoli kin s gyönyör egyszerre, ériühet e föld hatalmas ereje egy anygáit! Ok a menny lakói, a menny seidit öröme vonja őket egy tisztább legkörbe, udvöt csak ez ad nekik, hájos varázsszal ez árasztja el őket csupán. De ha az ember anygalnak véit alakban ördögöt szeret, ha tudja, látja, hogy vele csak kárhozatba jut és mégis százsor, ezerszer inkább a pokol örök kirajba sü yedni vele, sem mint nála lékül az ejet, a mennyet minden üdvével. Lásd Bertám, ez szerelem, vad, kárhozatos, pusztító, miként a tűz s ilyen az enyém. A mennyet megvetetted érte és ime a pokol gyötrelmében egyedül hagyott. — Igen, de csak egy pillantásába, egy mosolyba kerülne és... Oh, ha még egyszer, csak egyetlenegyszer borulna válamra, csak egyszer simitná el homlokom boruját! megcsókolnám kezében a gyilkot mely lekem reményét gyilkolta meg. De így, hasztalan vágy-nak prédája lenni, tudni, hogy kaczag lelkemben, tudni, hogy a kigyó hozzám simulva

Jankel a börtönből lopva irt ki az eszlári zsidóknak. Abban Smilovics inti az eszláriakat, hogy az első szolgáló (Eszter) eltűnésének okát vallják be, mert ok már a második esetnél (a hullasztatásnál) előfordult dolgozat bevallokk. Smilovics magának valja a levelet s nem tagad semmit. Eötvös kérdéseire hasonlólag a legteljesebb beismeréssel van, mire Eötvös szégyenkezve leül. S elnök az ülést fél órára felfüggeszti. A közel egy óráig tartott szünet után kihallgatják a többi tutajot. Nevezetes, hogy Hersko mindnyájukat leittatta. Ezt valja Csepkanics György is, ki lényegileg megerősíti a Matej vallomását. Látta beszélni Herskót Smilovicscsal, látta a már elbocsátott hullát is uszni s ugyancsak megijedt, a midőn az épen az ő tutaja alá került. Itt vita fejlődött ki a felett, hogy mindjárt hullának nézte-e a táblája alá került tárgyat.

Hersko Gyura tutajot vallomása sem fér el az előbbi eketől. Ő temette vol be a hullát a parton, egy Lelevar János nevű, a tutajon volt magyar emberrel. Továbbá azt valja, hogy Matej, mivel ő egy faluban lakott, sohasem beszélte, hogy őt Nyiregyháza kinozták volna. Ezután utólag jelentkezett tanuk kihallgatása következett. Urbán Józsefné ösmeri Scharf Józsefnét s azt valja, hogy az ő fia 1867 januárjában, Móríc pedig néhány hóval később, augusztusban születet. Tudnia kell, mert Scharfné az ő szomszédjából került ki s gyakran találkoztak gyermekeikkel a karján. Scharf József: Hol laktam akkor? Urbáné: Hát hiszen maga minden hónapban máshol laktál! Scharf József: En 1867. jan. 1-én jöttem először: T-Eszlára s akkor házassodtam meg; nyolcz gyermekem volt s Móríc az legidősebb. Ott van a nagy könyvben feljegyezve. Weinstein vádlott: Nekem is van egy fiám, a ki vele együtt született! Scharf József: Lichtmann Józsefnak pedig kettő.

Urbáné megmaradt állitása mellett, Csuha Ferencz, aki együtt lakik Klein-nal, ennek Klein utazása tárgyában hallgattatik ki. Klein egy szerdai napon távozott s egy dohányostól hozott kedden szekeret. Látta, a mit kocsiraült, „Hova megy?” Kérdé tőle. „Mit kéri?” — feketek voltak, a kocsján egy dohányosné volt, kit „Sziváknak” hívtak vagy „tutajnak.” Pünkösd előtt történt ez, — ket hettel. Csuhané kevésbbé értelmesen ismétli ferje vallomását. Klein Ignác: Ő szerdán reggel és nem kedden hozta a kölcsonkért szekeret. Csuhané is látta, midőn leült rá az öreg Scharfné. Csuhané: Nem láttam, engedelmet kérek! Csuha Ferencz: Nem igaz! Csuhané az utazás idejét úgy határozta meg, hogy akkor történt, a midőn a zsidók nem mozdultak a faluból. Ebből csinos kis vita kerekedik: Heumann védő: Ki mondta, hogy a zsidóknak nem volt szabad a faluból mozdulni? Csuhané: Hallotta másoktól. Nehányat e miatt meg el is csuktak. Heumann: Kit példál? Csuhané: A „korbács” fiát! Grosberger (a kit „kutyakorbács”-nak csufolnak): Sebesen hajtattott a fiam, s ezert az Onodi Géza uraság, a ki azon időben mindig ott jálkodott a zsinagóga körül, elfogatta a bírő által. Elnök: Tehát sebes hajtásert fogták el a fiát, nem üdözésből! Debreczeni Mihály, Hatalóczy Mihály kocsis gazdája azt valja, hogy a végzetes napon, 1883 apr. 2-ára eső nagy szombaton, Hatalóczy egy egész nap veszáuott s így délután nem is láthatta Esztert.

mosolyogva mart meg s most büntetlenül tovább siklik ez örülte ez! Hallgass ide Bertám — s dult arczczal vette kezébe nővére karján nyugvó kezét — lásd kedves vigasztalo lelkem, én hittem e nőnek, inkább mint neked, mint anyámaak, mint Istenemnek! Hivem, fel lelem vele azt, miről a hitrege oly csodás bájjal beszél. Hivem, fel lelem benne azt a szabad lelkü nőt, melyet a mai kor szelme igényel, azt a tókelyit, mely lelkem előtt lebegett, összpontosulva benne véitem taláni eszmenyemet s én lelkemet, szivemet, eszemet, egész valomat adtam át neki. Ő napom, csiláglom, szemem fénye lett. Az egész világot ő általa dicsényben ragyogni láttam; ő általa jóvóm egész egy új hajnal rózsá-fénye derengett s fény Zenithjében ő állott, isteni sugárban, mosolyogva tarva felem karjait. A Zenith elborult, meghazudta rózsá-pírját s a Nadir örök éjbe slyedt. Ernő kezébe melyeszté arczát s izmain ideges rázkodás vonult végig. — Ernő! ébreszté Berta. — Nem, én nem ismerek többé magamra! Nem érted-e, hogy az irlgalmas istennek, szivtelen, irlgalmatlan teremtesei vannak! Csá bos Syrének, kik mondhatlan bájjal üdvöt ígérnek, magukhoz csábítják az embereket, csak azért, hogy egy áldozattal több legyen, mert nekik a csábítás gyönyör. Külséjük eszrontó báj, belsejük Medusa fő. Ő Istenem, mert alkotó és teremtményeid legeszbé képmásodra! mért adtál kezükbe hatalmat?! hisz csupán

Heumann: Hát szombaton bevégezték a szántást? Debreczeni: Azt a dülöt igen. Heumann: És Hatalóczy sohasem említette, hogy látta d. u. Esztert? Debreczeni: Hogy mert volna ilyet emlegetni előttem, mikor egész nap velem volt! Eötvös: De hát olyan biztosan emlékszik mindennapra? Debreczeni: Emlékszik, mert egész héten együtt szántottak. Lányi József Debreczeninek szomszédja és azon a napon beteg levén, honn maradt s szintén emlékszik arra, hogy Hatalóczy kinn volt a gazdájával. Elnök: Hátha beküldte a gazdája rövid időre? Lányi József: Hiszen maga nem szánthat! Eötvös védő támad most neki az elnöknek, hogy a tanuk mintegy a földből nőnek ki *) s hogy a védőknek előbb — ugymond — tisztába kell jönnök ezek kiletével! Friedmann pedig azt valja be őszintén, hogy máskor ugy kéri a bevezéseket intézni, hogy a védőknek legyen idejük „készülni a kérdésre!” Hanem azért mo t is oly különös kérdésekre kér és nyer feleletet, hogy a tanu eresze alul lehet-e látni a Debreczeni udvarára? kertjébe? háza alá házfalankeresztül? s ezzel — miután a tanuk meghiteltetése végett indítványok tételnek a tárgyalás d. u. 3-kor véget ér.

Nyiregyháza, jul. 4. (A „Debreczen” sajtó tudósítójától.) Flegmann törvsz. orvos (izraelita) még mindig beteg s így Scharf Mórícznak Baruch kórh. főorvos szállásán s optikai szereinek használatával szándékolt megvizsgálása nem volt foganatosítható. Némelyek azt hiszik, hogy Seuthauer megérkezése szándékosan halasztatik s hogy a halogatás az elfoglalt Józsa orvos közreműködésének lehetetlenné tétele végett történt. Holnap a p. szék kihallgatva Kapoti, a ki Esztert a végzetes napon s a vád-nak megfelelő órában látta a t-eszlári zsinagógától 50 lépésre s Hrabák molnár, a ki azt valja, hogy a zsidók nem készen kapták a pászkát T. Lökről, de tőle vették a hozzá való lisztet.

A választókhoz. Figyelmeztetjük a választó polgárokat, hogy a jövő évi általános képviselő választásokra szóló ideiglenes választási nevsor a mai jul. 5-iki naptól 5-éig a városháza kistanacssteremben közszemlereként van tevé. Ugyanezen határidő alatt mindenki beadhatja akar a jogtalan kihagyás mell.tit, akar a jogtalan felvevés ellenreklamációt. Annnyival is inkább figyelmeztetjük a reklamációkra a választó polgárokat, mert a tavalyi reklamációk is a helybeli központi választmány által tömegesen el lettek utasítva, és csak a budapesti m. kir. Cúria által lettek igazságon elintézve.

Helyi hírek. * A holt-idény a maga ridegségében beállott az egész vonalon, még az eszlári pernek is alig van mar kelete. Beleum a közönség a nagyképu fiskálisok aprólekos fogásainak olvasásába, mert az olyan hosszú, mint a szentiványi ének — minden tartalom nélkül. A lapoknak mindazáltal jó anyag az eszlári per: egy szó kérdés, egy szó felelet = két sor, s takarosan megteinek vele a kolumnaak, mint látjuk a budapesti nagy lapok ábrázatán. De a hírlapirodalom terén kívül is holt-idény uraikodik, életnek, elevenségnek nyomát is * Hát a Heumann ur által erővarázstolt elcsapot cseledek? Szerk.

A »DEBRECZEN« TÁRCZÁJA.

Az utolsó levél.

Bignió Emiliától. (Vége.) Százsorta borzasztóbb öntudattal súlyedni a kárhozatba, a kétségbeesés poklába merülni, megvetni, megutálni az emberiséget. Berta nem hallgathatta tovább fivérét, karjára tévé kezét. „Ernő, hallgass reám, ha vannak ily szerencsétlenek, mint a hogy most mondád, mi lehet annak az oka? — nem az-e, hogy nem volt, a ki szeretete őket, ki, midőn az örvényen szédülve ingadoztak, keblére vonva a boldogtalant, ott biztos támpontot adott volna neki; vagy ha volt is ilyen lélek mellette, talán nem hallgatott szavaira, nem hallotta, mert hallani nem akarta. Ernő csüggedten hajtá le fejté, tompán mondá: „meglehet, igazad van, de az is lehetséges, hogy fájdalmuk nagyobb volt, mint a nyert vigasz. Es a szenvedélynek nincs gondolata, csupán vak ösztöne, süket — az emberi gyöngéd hang elmosódik előtte, tulkiáltja a belső vihar bombólése.” Es tudod-e, te gyöngé lányka, mi a szenvedély? Ernő hirtelen nővérehez fordult, hévvel karolta át s szikrázó tekintettel nézett reá. — Tudod-e? Berta e kitérdő szenvedélytől meglepeten, pillanatra zavart lett, de azán nyugod-

tan, néma szendeséggel fejté le magáról fivére lazaz erővel ölélo karjait. Elfordult. — Minek is kerdekem, — folytató Ernő — nem tudhatod te azt! — En nem tudom, — viszonzá Berta hévvel, de mintha megbánta volna hévet, nyugodt lett, arcán ismet a szende pir terült el. — Nem, — mondá Ernő, a nélkül, hogy nővérére nézett volna. Nem! lángal, a kebel egész tüzevel rajongva szeretni. Nem! te azt nem tudhatod. Te anygal vagy és mit tudnak az anygalok a pokol kirajról, mert így szeretni pokoli kin s gyönyör egyszerre, ériühet e föld hatalmas ereje egy anygáit! Ok a menny lakói, a menny seidit öröme vonja őket egy tisztább legkörbe, udvöt csak ez ad nekik, hájos varázsszal ez árasztja el őket csupán. De ha az ember anygalnak véit alakban ördögöt szeret, ha tudja, látja, hogy vele csak kárhozatba jut és mégis százsor, ezerszer inkább a pokol örök kirajba sü yedni vele, sem mint nála lékül az ejet, a mennyet minden üdvével. Lásd Bertám, ez szerelem, vad, kárhozatos, pusztító, miként a tűz s ilyen az enyém. A mennyet megvetetted érte és ime a pokol gyötrelmében egyedül hagyott. — Igen, de csak egy pillantásába, egy mosolyba kerülne és... Oh, ha még egyszer, csak egyetlenegyszer borulna válamra, csak egyszer simitná el homlokom boruját! megcsókolnám kezében a gyilkot mely lekem reményét gyilkolta meg. De így, hasztalan vágy-nak prédája lenni, tudni, hogy kaczag lelkemben, tudni, hogy a kigyó hozzám simulva

mosolyogva mart meg s most büntetlenül tovább siklik ez örülte ez! Hallgass ide Bertám — s dult arczczal vette kezébe nővére karján nyugvó kezét — lásd kedves vigasztalo lelkem, én hittem e nőnek, inkább mint neked, mint anyámaak, mint Istenemnek! Hivem, fel lelem vele azt, miről a hitrege oly csodás bájjal beszél. Hivem, fel lelem benne azt a szabad lelkü nőt, melyet a mai kor szelme igényel, azt a tókelyit, mely lelkem előtt lebegett, összpontosulva benne véitem taláni eszmenyemet s én lelkemet, szivemet, eszemet, egész valomat adtam át neki. Ő napom, csiláglom, szemem fénye lett. Az egész világot ő általa dicsényben ragyogni láttam; ő általa jóvóm egész egy új hajnal rózsá-fénye derengett s fény Zenithjében ő állott, isteni sugárban, mosolyogva tarva felem karjait. A Zenith elborult, meghazudta rózsá-pírját s a Nadir örök éjbe slyedt. Ernő kezébe melyeszté arczát s izmain ideges rázkodás vonult végig. — Ernő! ébreszté Berta. — Nem, én nem ismerek többé magamra! Nem érted-e, hogy az irlgalmas istennek, szivtelen, irlgalmatlan teremtesei vannak! Csá bos Syrének, kik mondhatlan bájjal üdvöt ígérnek, magukhoz csábítják az embereket, csak azért, hogy egy áldozattal több legyen, mert nekik a csábítás gyönyör. Külséjük eszrontó báj, belsejük Medusa fő. Ő Istenem, mert alkotó és teremtményeid legeszbé képmásodra! mért adtál kezükbe hatalmat?! hisz csupán

tenni. Tekint hullámok, megketlen melyés hat örökké, nyörültes hu — Tudó Ernő ta — A fogadra, tehetes rosban elforga világba, a murek, lelkedne erved való bib nek, kik ennt többet adott e használd fel k szeretettel csu megelegetted azt, ha az a k lásból, hogy e ve a világal, meg és ismet fogsz engem n nagyggyá, oly n es vissza me láltal, hallottal, mint azelőtt te gatom szavaid anyánk is, az mennyire bánkó végy erőt mag értem, légy bol légy támaszunk

Heumann: Hát szombaton bevezették a szántást?

Debreczeni: Azt a dülöt igen. Heumann: Es Hatalóczy sohasem említette, hogy látta d. u. Esztert?

Debreczeni: Hogy mert volna ilyen emlegetni előttem, mikor egész nap velem volt! Eötvös: De hát olyan biztosan emlékszik mire emlékszem?

Debreczeni: Emlékszik, mert egész héten együtt szántottak.

Lányi József Debreczeninek szomszédja és az a napon beteg levén, honn maradt a szívezt emlékszik arra, hogy Hatalóczy kinu...

Elnök: Hátba beküldte a gazdája rövid híre?

Lányi József: Hiszen maga nem szánthat! Eötvös védő támad most neki az elnöknek, hogy a tanuk mintegy a földből nőnek ki, s hogy a védőknek előbb — ugymond — tisztába kell jönnök ezek kitével! Friedmann pedig azt vallja be őszintén, hogy másor úgy kerli a bevezetéseket intézni, hogy a védőknek legyen idejük „készülni a kérdésre!” nem azért mo t is oly különös kérdésekre és nyer feleletet, hogy a tanu eresse alul lehet-e látni a Debreczeni udvarára? Eötvös: Hát a ház a ház falán k... Eötvös: Hát a ház a ház falán k... Eötvös: Hát a ház a ház falán k...

Nyiregyháza. Jul. 4. (A „Debreczeni” saját tudósítójától.) Flegmann orvos (izraelita) még mindig beírta a Scharf Mórícznak Baruch... Nyiregyháza. Jul. 4. (A „Debreczeni” saját tudósítójától.) Flegmann orvos (izraelita) még mindig beírta a Scharf Mórícznak Baruch... Nyiregyháza. Jul. 4. (A „Debreczeni” saját tudósítójától.) Flegmann orvos (izraelita) még mindig beírta a Scharf Mórícznak Baruch...

Helyi hírek. A holt-idény a maga ridegességében be... A holt-idény a maga ridegességében be... A holt-idény a maga ridegességében be...

A választókhoz. Figyelmeztetjük a választókhoz. Figyelmeztetjük a választókhoz. Figyelmeztetjük a választókhoz. Figyelmeztetjük a választókhoz. Figyelmeztetjük a választókhoz.

Helyi hírek. A holt-idény a maga ridegességében be... A holt-idény a maga ridegességében be... A holt-idény a maga ridegességében be...

debra használják föl! Elragadt engem... debra használják föl! Elragadt engem... debra használják föl! Elragadt engem... debra használják föl! Elragadt engem... debra használják föl! Elragadt engem...

alig lehet találni; az aszfalton végig az a bágyadt meleg szellő, egy-egy gaszalát sodorva, melyet szinte perzselni látszik az ég... alig lehet találni; az aszfalton végig az a bágyadt meleg szellő, egy-egy gaszalát sodorva, melyet szinte perzselni látszik az ég... alig lehet találni; az aszfalton végig az a bágyadt meleg szellő, egy-egy gaszalát sodorva, melyet szinte perzselni látszik az ég...

A nagyutczai „eset”. Említettük tegnap... A nagyutczai „eset”. Említettük tegnap... A nagyutczai „eset”. Említettük tegnap... A nagyutczai „eset”. Említettük tegnap...

A főispáni beigtatás sorrendjéről hozott... A főispáni beigtatás sorrendjéről hozott... A főispáni beigtatás sorrendjéről hozott... A főispáni beigtatás sorrendjéről hozott...

Gyujtogatás is vannak már Debreczenben... Gyujtogatás is vannak már Debreczenben... Gyujtogatás is vannak már Debreczenben... Gyujtogatás is vannak már Debreczenben...

Templom szentelés. A nyiregyházi templom... Templom szentelés. A nyiregyházi templom... Templom szentelés. A nyiregyházi templom... Templom szentelés. A nyiregyházi templom...

Berta saját hevetől elragadva kipirult... Berta saját hevetől elragadva kipirult... Berta saját hevetől elragadva kipirult... Berta saját hevetől elragadva kipirult...

A foglalkozás, a munka. Tekints ma... A foglalkozás, a munka. Tekints ma... A foglalkozás, a munka. Tekints ma... A foglalkozás, a munka. Tekints ma...

Ernö tagadólág rázza fejét. — A foglalkozás, a munka. Tekints ma... Ernő tagadólág rázza fejét. — A foglalkozás, a munka. Tekints ma... Ernő tagadólág rázza fejét. — A foglalkozás, a munka. Tekints ma...

Fogadtatás után tiszteltek a nyiregyházi... Fogadtatás után tiszteltek a nyiregyházi... Fogadtatás után tiszteltek a nyiregyházi... Fogadtatás után tiszteltek a nyiregyházi...

Zene. Holnap pénteken este, a Vilmos... Zene. Holnap pénteken este, a Vilmos... Zene. Holnap pénteken este, a Vilmos... Zene. Holnap pénteken este, a Vilmos...

Megfejtés. Hétfői számunk sakkalány... Megfejtés. Hétfői számunk sakkalány... Megfejtés. Hétfői számunk sakkalány... Megfejtés. Hétfői számunk sakkalány...

Házánk s a külföld. — „A nóm kívánatára”... Házánk s a külföld. — „A nóm kívánatára”... Házánk s a külföld. — „A nóm kívánatára”... Házánk s a külföld. — „A nóm kívánatára”...

Phylloxera a kukoriczán. A siondai... Phylloxera a kukoriczán. A siondai... Phylloxera a kukoriczán. A siondai... Phylloxera a kukoriczán. A siondai...

Farkasok garázdálkodnak Jankafalva... Farkasok garázdálkodnak Jankafalva... Farkasok garázdálkodnak Jankafalva... Farkasok garázdálkodnak Jankafalva...

Az aratási előmunkálatok nagyban... Az aratási előmunkálatok nagyban... Az aratási előmunkálatok nagyban... Az aratási előmunkálatok nagyban...

Pharao kocsijai. Franciaországban Moigno... Pharao kocsijai. Franciaországban Moigno... Pharao kocsijai. Franciaországban Moigno... Pharao kocsijai. Franciaországban Moigno...

Templom javára. Szalay József nagybecskereki... Templom javára. Szalay József nagybecskereki... Templom javára. Szalay József nagybecskereki... Templom javára. Szalay József nagybecskereki...

irtuk, holnap este fogja tartani első választmányi... irtuk, holnap este fogja tartani első választmányi... irtuk, holnap este fogja tartani első választmányi... irtuk, holnap este fogja tartani első választmányi...

Lajos kedvelt sörarnokában O l a h Józsi jól szervezett... Lajos kedvelt sörarnokában O l a h Józsi jól szervezett... Lajos kedvelt sörarnokában O l a h Józsi jól szervezett... Lajos kedvelt sörarnokában O l a h Józsi jól szervezett...

Megfejtés. Hétfői számunk sakkalány... Megfejtés. Hétfői számunk sakkalány... Megfejtés. Hétfői számunk sakkalány... Megfejtés. Hétfői számunk sakkalány...

Házánk s a külföld. — „A nóm kívánatára”... Házánk s a külföld. — „A nóm kívánatára”... Házánk s a külföld. — „A nóm kívánatára”... Házánk s a külföld. — „A nóm kívánatára”...

Phylloxera a kukoriczán. A siondai... Phylloxera a kukoriczán. A siondai... Phylloxera a kukoriczán. A siondai... Phylloxera a kukoriczán. A siondai...

Farkasok garázdálkodnak Jankafalva... Farkasok garázdálkodnak Jankafalva... Farkasok garázdálkodnak Jankafalva... Farkasok garázdálkodnak Jankafalva...

Az aratási előmunkálatok nagyban... Az aratási előmunkálatok nagyban... Az aratási előmunkálatok nagyban... Az aratási előmunkálatok nagyban...

Pharao kocsijai. Franciaországban Moigno... Pharao kocsijai. Franciaországban Moigno... Pharao kocsijai. Franciaországban Moigno... Pharao kocsijai. Franciaországban Moigno...

Templom javára. Szalay József nagybecskereki... Templom javára. Szalay József nagybecskereki... Templom javára. Szalay József nagybecskereki... Templom javára. Szalay József nagybecskereki...

ran távozott ki frisebb levegőre. Csak a törvényeszk, védők, vádlottak és tanuknak... ran távozott ki frisebb levegőre. Csak a törvényeszk, védők, vádlottak és tanuknak... ran távozott ki frisebb levegőre. Csak a törvényeszk, védők, vádlottak és tanuknak...

A bünperben szereplő egyik védő Eötvös... A bünperben szereplő egyik védő Eötvös... A bünperben szereplő egyik védő Eötvös... A bünperben szereplő egyik védő Eötvös...

Tudósítás. 1883. július hó 3-án megtartott het... Tudósítás. 1883. július hó 3-án megtartott het... Tudósítás. 1883. július hó 3-án megtartott het... Tudósítás. 1883. július hó 3-án megtartott het...

Szerkesztői posta. Gáspár I. szeker. urnak Nyiregyháza. Kása nem... Szerkesztői posta. Gáspár I. szeker. urnak Nyiregyháza. Kása nem... Szerkesztői posta. Gáspár I. szeker. urnak Nyiregyháza. Kása nem...

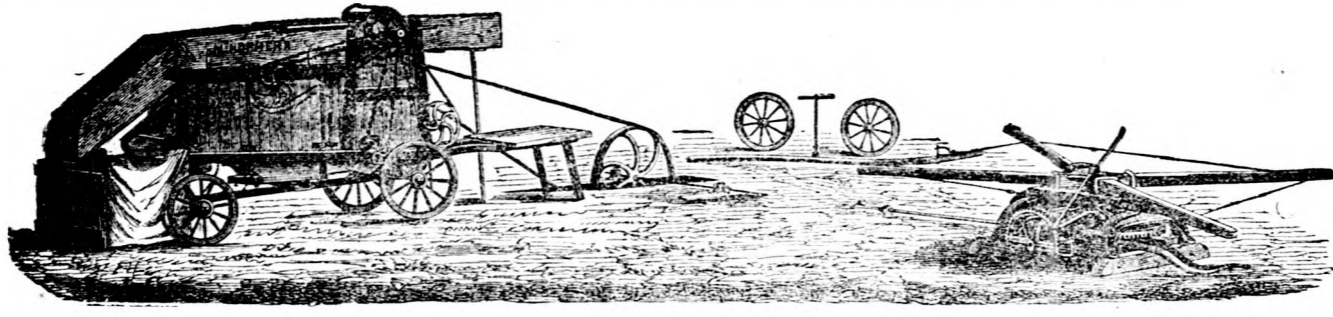
Felelős szerkesztő: GÁSPÁR IMRE. Kiadó tulajdonos: KUTASI IMRE.

Salvator első rangu vasmentes savanyúvíz. lithium és bornátriumban gazdag forrás, orvosi tekintélyvel által a lezű és emésztési szervek... Salvator első rangu vasmentes savanyúvíz. lithium és bornátriumban gazdag forrás, orvosi tekintélyvel által a lezű és emésztési szervek...

Beküldetett. Ezelőtt mintegy tíz évvel ballabomom kemény... Beküldetett. Ezelőtt mintegy tíz évvel ballabomom kemény... Beküldetett. Ezelőtt mintegy tíz évvel ballabomom kemény... Beküldetett. Ezelőtt mintegy tíz évvel ballabomom kemény...

Muzsák. — Pályázati értesítés. Az orsz. magyar daláregyesület... Muzsák. — Pályázati értesítés. Az orsz. magyar daláregyesület... Muzsák. — Pályázati értesítés. Az orsz. magyar daláregyesület... Muzsák. — Pályázati értesítés. Az orsz. magyar daláregyesület...

Legujabb. Nyiregyháza, jul. 5. (A „Debrecezen” tud. távirata. Erk. d. u. 4 óra.) Tárgyalás roppant hőségben folytatottat. A közönség nem bírta sokáig kitartani a terem forró levegőjét s gyak...

FEHÉR MIKLÓS,

vezérigénye a magyar királyi államvasutak gépgyárának,
BUDAPEST, üllői ut, 25. sz. köztelek.

Ajánlja: A magy. kir. államvasutak gépgyárában készült felülmúlhatatlan gőzmozgony és vaskeretű gőzcséplőgépeket.

Továbbá: 4-6 lóerejű kettős tisztító szerkezettel ellátott híres **Hornsby gőzcséplőgépeket.**

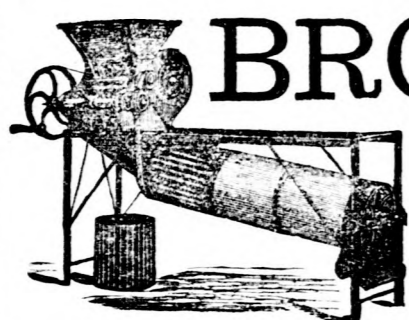
Kisebb gazdák és középbirtokosok számára melegen ajánlom 2-2½-3 lóerejű gőzmozgony és könnyen szállítható nagy munkaképességű hazai viszonyokhoz alkalmazott amerikai rendszerű **szeges gőzcséplőgépeket.**

Felhívom a figyelmet a legújabb szerkezetű szabadalmazott **járgányos cséplőgépekre** 2-4 lóerőre, melyek tisztító és szákoló készülékkel vannak ellátva, valamint az

Eredeti angol **Hornsby-féle** legújabb és könnyű **Paragon**, szintegy **Wova** rendszere után készült jeles **fűkaszázó gépekre.**

Eredeti amerikai **Hollingswarth** és angol **szénagyűjtők**, a legjobb **szénaforgatók** stb. stb.

Képes árjegyzékek bérmentve küldetnek.

Ajánlja minden gazdasági kiállításon ki-tüntetett

Trieur-jeit

váltható szitákkal.

Gabona tisztító-rostákat.

Tengeri-morzsolókat.

Lyukasított és hasított lemezeket, mal-mok, méhészeti és technikai czélokra.

SCHMID H. szabadalmazott nemzeti rostát,

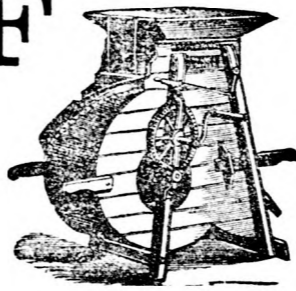
1892. augusztus 3 án 17,567 sz. alatt szabadalmazva mint egyedüli jogosított gyártója. Nagysága: 4' 4" magas és 2' 4" széles, súlya 50 kilo ára 55 frt.

Árjegyzékek kívánatra ingyen és bérmentve.

BROGLE JÓZSEF

gép- és rostalemez-gyára

BUDAPEST gyár: külső váci-ut. raktár: váci-kört 68.

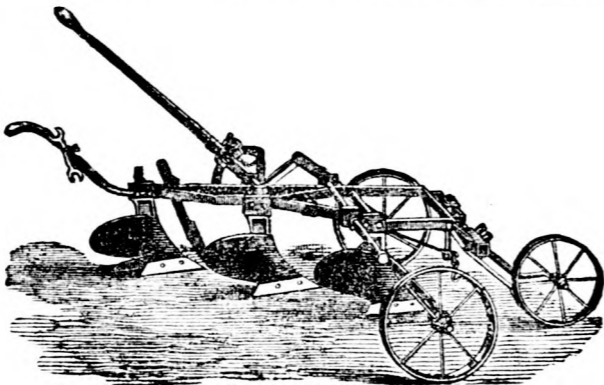
Szabadalmazott

hármasszemes ekéket

közönséges és acél ekéket

cséplőgép-lemez-szitákat

gőzcséplő és járgánycséplőkhoz.

járgány-cséplőgépeket

és minden egyéb gazdasági gépeket.

Továbbá e téren a legújabbat:

Kátrány festékeknek

FRISS IDEI TÖLTÉSŰ ÁSVÁNYVIZEK

Mohai Ágnes forrás Szolyvai, Gieshübl, Marienbadi, Seltersi, Luhi Margit forrás s.b.

Saját termései tisztán kezelt

ÉRMELLÉKI és BAKATOR BOROK

egész és fél literes üvegekben.

Friss lipői (tátrai) turó, grói és ementháli sajtok.

Szabad. kátrány festékek,

gazdasági épületek, kerítések és egyéb a szabadban levő tárgyak bemázolására 10 kilogrammos bádog dobozokban

Firneiszban tört festékek

mindenféle színben és különféle nagyságú bádog szelencében a legjutányosabb árak mellett beszerezhetők

Rickl József Zelmos,

fűszeráru üzletében.

Rickl József Zelmos fűszeráru üzletében.

Csavar metsző-szerszámok.

Gépészeti
szerszámok,
szijjak,
gummi-arúk,
takaróponyvák,
GEITNER és RAUSCH-nál

BUDAPEST,

Sugár-ut 12.

Tisztító, simító és sűrítő anyagok.

Titkos betegségeket

gyógyít legújabb tudományos kutatások alapján, még a legkétesebb esetekben is, minden hivatás-zavarás nélkül. Épen úgy kigyógyítom a titkos ifjúkori bűnök (Onania) gonosz következményeit, idegbomlás és tehetetlenséget.

Dr. BELLA,

tudós társaságok tagja sat. Paris, 6. Place de la Nation, 6.

Mária-celli GYOMOR-CSEPPEK,

jeles hatású gyógyszer a gyomor minden bántalmái ellen,

s felülmúlhatatlan az étvágyhiány, gyomorgyengeség, rossz szaga, lehellet, szelek, savany felbűgés, köhögés, gyomorhurut, gyomorégés, huykóképződés, túlságos nyalkaképződés, sárgaság, undor és hányás, fájás (ha az a gyomorból ered), gyomorgörös székszorulás, a gyomornak túlterheltsége étel és ital által, gliisztá-, lép- és máj, betegség, aranyeres bántalmak ellen.

Egy üvegcsé ára használat utasítással együtt 35 kr.

Kapható Debreczenben Dr. Kotschneck E., Gólti N és Tamásy B. urak gyógyszerárában, valamint az osztrák-magyar birodalom minden nagyobb gyógyszerárában és kereskedésében.

Központi szétküldési raktár nagyban és kicsinyben

Brady Karoly,

az „Órangyalhoz” címzett gyógyszerárában

Kremzserben, Morvaországban.

BRAUNSCHWEIG-HERCZEGSÉGI 95-dik sorshuzás,

az állam által biztosítva és engedélyezve es 6 osztályra van beosztva.

Ez az 100,000 eredeti sorsjegyből 50,000 nyereményei és egy jutalekka. A nyeremények összege 10 millió 402,000 markara rug.

1 főnyeremény 500,000 márká, kion 1 jutalek 300,000 márká.

Nyeremények 200,000, 100,000; 2 nyeremény a 50,000; 3 a 40,000; 6 a 30,000; 2 a 20,000; 3 a 10,000; 65 a 5,000; 3 a 4,000; 107 a 3,000; 313 a 2,000; 623 a 1,000; 948 a 500; stb. stb.

Az első osztály huzás 1883. július 12. és 13-an történik, melyhez eredeti sorsjegyek kúdok:

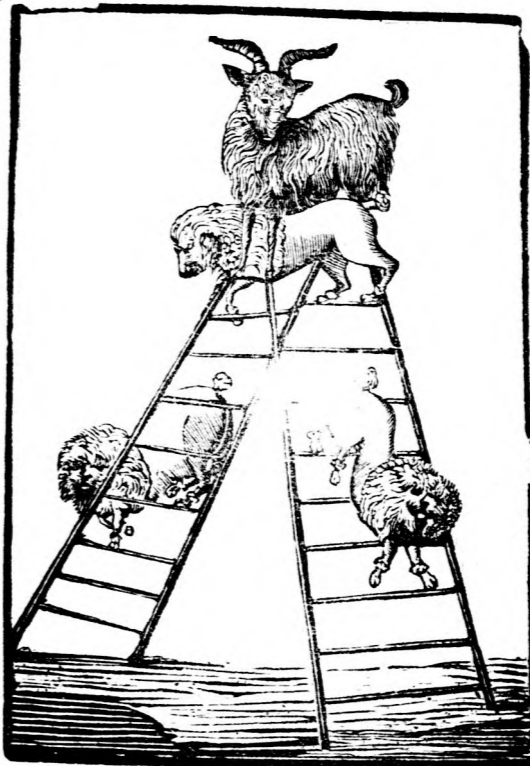
Egész fél negyed

9.88 kr. 4.95 kr. 2.50 kr.

az összeg beküldése menett. A huzás megtörténte után a hivatalos nyeremény-lista azonnali kiadás.

Goldschmidt Selmár

bank- és váltó-üzlet Braunschweig.

Szombat és vasárnap utolsó előadás!

A czepléd-utca végén levő

MAJOM-SZINHÁZAMBAN

az előadások naponta megtartatnak,

mely előadásokra a n. é. közönséget tisztelettel meghívom.

Kezdeté pontban 8 órakor.

Helyek ára: I-ső hely 80 kr. II-ik hely 40 kr. III-ik hely 20 kr. — 10 éven alóli gyermekek minden helyen, katonák őrmestertől lefelé pedig III. helyen csak felet fizetik.

Vasárnap és ünneppalapon 2 előadás leend, u. m. I-ső 4 órakor d. u., a másik, mint rendesen.

Szünet időben a katonazene mulattatja a n. é. közönséget.

Tisztelettel

Volpi János,

igazgató.

Előzetes

Helyben és p

Egy évre . . .

Fél évre . . .

Negyed évre . . .

Egyes azo

A lap szellemi r

den közleményf

lás fizetés, a

bérmentre k

Előfizethet

TELEGGI K. I.

CSÁTHY K. I.

kereskedésben

talban KUTASI

gyomrájában a

utja

(S-t)

a nyiregyhá

vonásról-felv

s már-már

Nem a

jük, mert v

godni minde

zassék is,

életre annak

védelem rés

tett ország

Ki látó

netet, hogy

közvádlo él

megháborítás

zít? Ki há

fölbaharító

elkötet, fél

nak? Ki ten

bezáratási in

berek ellen

azok becs

jelenetről-jele

korbácsolja

szinét, a szer

gitségére van

ható munkát

Mert ez

képez, azt ta

közönséges tá

vágja a hono

itt működése

hajtott alakb

társaságánál

nyugszik el.

háborítani pe

teszi is valak

Mi kiv

tragedia fol

benne a vál

szemléletnél

odaadó buzg

részéről össze

nek; az a ki

törvénysek

ellen alkalma

remben, az a

csak a ter

tajtéző düh

Végre is

tekintve

alaptal

közvéleményt

higgadt,

felügyel

védelem

ményhez, m

szava nem f

sadalmát a

Hullámz

tán. Mert az

azon bizonyos

egyházán elev

és méltányoss

működik.

Nem k

nem is a mi

és eredményt

gyakorlat, a

nyugtátása s

lehet, hogy v

működési kör

esetből erőne

gatóst csinál

Mert azt

Az eszl

is azok felek

akkor tájban.

a védő, a ho

tisztesség kor

külvilág szent

len odaadás é

Azt hisz

fölkérve eg